

beleidsplan meer- en hoogbegaafdheid

GBS Veerkracht
Amsterdam

hierziene versie, september 2017

inleiding

In dit beleidsplan beschrijven we onze visie op onderwijs aan leerlingen die op één of meer ontwikkelingsgebieden meer dan gemiddeld begaafd zijn, en geven we aan wat onze aanpak is om deze leerlingen optimaal te begeleiden.

inhoudsopgave

1. hoogbegaafdheid	3	
1.1 wat is meer- en hoogbegaafdheid		
1.2 welk doel streeft Veerkracht na op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid		
2. signalering van meer- en hoogbegaafde leerlingen	5	
3. begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen	6	
3.1 in groep 1 en 2		
3.1.1 binnen en buiten de klas		
3.1.2 evaluatie		
3.1.3 overgang naar de middenbouw		
3.2 in groep 3 t/m 8		
3.2.1 binnen de klas		
3.2.2 buiten de klas		
3.2.3. evaluatie		
3.2.4 overgang naar de volgende groep		
3.2.5 overgang naar het Voortgezet onderwijs		
3.3 versnellen		
3.4 beleid/eigenaarschap		
3.4.1 verantwoordelijkheid		
3.4.2 financiën		
3.4.3 evaluatie beleid		
bijlage 1	zorgroute	10
bijlage 2	overzicht materialen	11
bijlage 3	evaluatieformulier leerkracht en leerling	14

1. hoogbegaafdheid

1.1 wat is meer- en hoogbegaafdheid

Onder hoogbegaafdheid wordt verstaan een IQ van meer dan 130. Dit komt voor bij ongeveer 2,5% van de bevolking. Meerbegaafd houdt in dat iemand een IQ heeft dat ligt tussen de 115 en 130. Dit komt voor bij 13,5%.

Toch is begaafdheid meer dan alleen een hoog IQ. Hoogbegaafdheid is een samenspel van drie factoren: hoge intellectuele capaciteiten, creërend denkvermogen en motivatie.

In de praktijk blijkt dat hoogbegaafde kinderen beschikken over één of meerdere van de volgende eigenschappen

- hoge intelligentie
- vroege ontwikkeling
- uitblinken op één of meerdere gebieden
- gemakkelijk kunnen leren
- goed kunnen leggen van causale verbanden
- makkelijk problemen kunnen analyseren
- het maken van grote denksprongen
- een voorkeur hebben voor abstractie
- een hoge mate van zelfstandigheid hebben
- een brede of juist specifieke interesse hebben
- creatief/origineel zijn
- perfectionistisch zijn
- een apart gevoel voor humor hebben
- een hoge mate van concentratie kunnen opbrengen

1.2 visie op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid

Op Veerkracht willen we alle kinderen een plek bieden waar ze zich thuis voelen en zich kunnen ontwikkelen op een manier die past bij hun talenten en capaciteiten.

Voor meer- en hoogbegaafde leerlingen betekent dit dat ze niet alleen de kerndoelen hoeven halen die voor alle leerlingen gelden, maar dat voor hen ook plusdoelen gesteld worden.

De plusdoelen zijn enerzijds gericht op cognitieve uitdaging en anderzijds op het aanleren van vaardigheden die de leerlingen nodig hebben om de cognitieve doelen te halen.

Deze doelen zijn geordend in 3 domeinen:

- leren leren
- leren denken
- leren (voor het) leven¹

Leren leren

Bij Leren gaat het om taakgerichtheid, doorzettingsvermogen en motivatie. De leerling weet wat de taak is en weet hoe hij de taak moet aanpakken. We benoemen hiervoor de volgende competenties:

- ik bedenk leerdoelen en werk aan die doelen
- ik werk volgens de planning in mijn map
- ik los zoveel mogelijk zelf op
- ik vraag om hulp als ik ergens zelf niet uitkom
- ik zet door als ik iets moeilijk of niet leuk vind

¹ J. te Boekhorst - Reuver (2010). DVL: Doelen en Vaardigheden Lijst. SLO, Enschede.

-ik weet dat er verschillende manieren van leren zijn, en zet de meest geschikte manier van leren in

Leren denken

Bij leren denken gaat het om metacognitieve vaardigheden: analytisch denken, creatief denken en kritisch denken. De leerling gaat kritisch om met informatie en heeft een onderzoekende manier van leren en kan deze inzetten om oplossingen voor problemen te bedenken.

We werken dit uit in de volgende competenties:

- ik herken verschillen en overeenkomsten tussen problemen
- ik maak ingewikkelde problemen gemakkelijker door ze op te delen in kleinere problemen
- ik bedenk originele oplossingen voor een vraag of probleem
- ik kijk kritisch naar meningen en kan de kwaliteit van informatie beoordelen
- ik kan een antwoord duidelijk formuleren en onderbouwen

Leren (voor het) leven

Bij leren (voor het) leven gaat het om sociaal-emotionele vaardigheden. De leerling heeft inzicht in wie hij is en wat hij kan en gaat op een goede manier om met anderen. We vatten dit samen in de volgende competenties:

- ik weet waar ik goed en minder goed in ben
- ik ben trots op wat ik kan
- ik kan goed kritiek geven en ontvangen
- ik kan goed samenwerken met anderen

2. signalering van meer- en hoogbegaafde leerlingen

Op Veerkracht streven we ernaar om kinderen die plusstof nodig hebben zo vroeg mogelijk in hun schoolcarrière te signaleren. We blijven ook in hogere groepen signaleren.

We hanteren daarvoor de volgende middelen:

- de *lijst bij aanmelding* uit SIDI3, die de ouders bij aanmelding invullen
- de screening met de *jaarlijkse signaleringslijst* uit SIDI3, die elk jaar in oktober door de groepsleerkracht wordt ingevuld.
- signalering op verzoek van ouders, waarbij het diagnostisch traject in gang gezet wordt.

Wanneer er uit één of meer van bovenstaande signaleringen een vermoeden van meer- of hoogbegaafdheid rijst, meldt de groepsleerkracht dit aan de HB-commissie (directeur, IB'er en HB-coördinator). Vervolgens wordt bij leerlingen vanaf groep 3 aan ouders gevraagd de *oudervragenlijst* uit SIDI3 in te vullen en dit toe te lichten in een gesprek. Ook vult de groepsleerkracht de *leerkrachtvragenlijst* uit SIDI3 in, en vanaf groep 4 vult de leerling de *leerlingvragenlijst* uit SIDI3 in.

In groep 1 en 2 wordt besloten om de leerling op basis van de uitkomsten van de SIDI-lijsten en overige bevindingen van de leerkracht extra uitdaging te geven. Dit wordt ook met ouders besproken.

Vanaf groep 3 wordt de leerling, als het vermoeden door de SIDI-lijsten bevestigd wordt, doorgetoetst door de IB'er. Als hieruit blijkt dat de leerling een voorsprong heeft van minimaal 10 punten DLE op alle gebieden, wordt hij in eerste instantie voor 6 maanden in de plusgroep geplaatst. Wanneer er op enkele gebieden een voorsprong van 10 punten is, wordt er per geval gekeken of dit voldoende basis is voor plaatsing.

Na 6 maanden wordt de aanmelding geëvalueerd, en als dit positief is verlopen, volgt er een definitieve plaatsing.

Wanneer ouders het niet eens zijn met een niet-plaatsing kunnen zij een externe deskundige inschakelen voor aanvullend onderzoek. Over het resultaat daarvan neemt de HB-commissie een besluit.

Wanneer uit de signalering blijkt dat de leerling wel een ontwikkelingsvoorsprong heeft, maar dat deze niet groot genoeg is voor plaatsing in de plusgroep, wordt er extra uitdaging geboden in de klas. Dit gebeurt door differentiatie binnen de methode, eventueel aangevuld met uitdagend (klaar)werk.

Ondanks een negatief resultaat van de signalering, kan een kind toch meer- of hoogbegaafd zijn. Er is dan sprake van onderpresteren. Het kan hier gaan om kinderen die presteren binnen het groepsgemiddelde, maar onder eigen capaciteiten, of kinderen die zelfs onder het groepsgemiddelde presteren. Dit kan te maken hebben met een negatieve houding ten opzichte van school, of met het hebben van een andere leerstijl dan waarmee op school gewerkt wordt.

Wanneer er een negatief resultaat uit de signalering komt, maar er toch sterke vermoedens zijn van meer- of hoogbegaafdheid, wordt de *signaleringslijst onderpresteren* uit SIDI3 ingevuld.

Ook een definitieve plaatsing in de plusklas kan beëindigd worden. Bijvoorbeeld als uit het leerlingvolgsysteem blijkt dat de leerling niet genoeg groei doormaakt, of als het werk in de plusgroep te veel vraagt van de leerling. Een beëindiging gaat in overleg met ouders, maar de HB-commissie neemt het uiteindelijke besluit.

De uitgebreide signaleringsprocedure is te vinden in de Zorgroute (bijlage 1)

3. begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen

3.1 in groep 1&2

3.1.1 binnen de klas

Wanneer uit de signalering of uit andere observaties van de leerkracht blijkt dat een leerling behoefte heeft aan meer uitdaging dan binnen het reguliere onderwijsaanbod aangeboden wordt, krijgt hij verrijking. Dit wordt zoveel mogelijk binnen de klas gedaan, door middel van verrijkende activiteiten binnen het thema. Daarnaast komt deze plusgroep 1 uur per week buiten de klas bij elkaar.

Tijdens de plusgroepbijeenkomst krijgt de leerling opdrachten waarmee vaardigheden worden aangeleerd en die de leerlingen cognitief uitdagen. Hiervoor is op school de methode Levelspel aanwezig.

3.1.2 evaluatie

Twee keer jaar wordt het werk geëvalueerd. Daarvoor vult de leerkracht van de plusgroep het evaluatieformulier in en worden er doelen geformuleerd voor de komende periode.

De evaluatie en de nieuwe doelen worden opgenomen in het groepsplan, zodat ook de groepsleerkracht hiervan op de hoogte is.

Tweemaal per jaar krijgt de leerling zijn rapport. Zowel het levelwerk als de vaardigheden worden beoordeeld, de resultaten worden vermeld op een apart inlegvel bij het rapport.

3.1.3 overgang naar de middenbouw

Wanneer een leerling van groep 2 naar groep 3 gaat, wordt opnieuw gekeken of hij baat heeft bij een aanpassing in het onderwijsaanbod. De leerlingen worden aan het eind van groep 2 doorgetoetst, om te kijken wat hun ontwikkelingsvoorsprong is. Aan de hand daarvan wordt bekeken of ze in groep 3 ook in de plusgroep geplaatst worden. Die plaatsing kan zowel direct aan het begin van groep 3 zijn, als na een periode van een aantal maanden wennen. Voor een directe plaatsing is het bijvoorbeeld van belang dat de leerling al kan lezen.

3.2 in de midden- en bovenbouw

3.2.1 binnen de klas

Wanneer uit de signalering blijkt dat een leerling behoefte heeft aan aanpassingen in het onderwijsaanbod, wordt dat gedaan door middel van compacten en verrijken.

Voor rekenen wordt daarbij gebruik gemaakt van vooruittoetsen. Aan het begin van elk blok wordt gekeken welke doelen wel en niet beheerst worden, en aan de hand daarvan wordt gekeken welke lessen de leerling mee moet doen.

Voor taal vindt extra uitdaging plaats binnen de methode. In augustus 2017 is de methode Staal aangeschaft, die ook voor meer- en hoogbegaafde leerlingen voldoende uitdaging biedt. Spelling wordt wel gecompact als de leerlingen de categorieën voldoende beheerst.

Op de weektaak in de Levelwerkmap wordt aangegeven wat de leerling van de jaargroepstof moet doen.

De tijd die de leerling overhoudt doordat hij minder werk van zijn jaargroep hoeft te maken, besteedt hij aan zijn pluswerk. Op school is daarvoor de methode Levelwerk aanwezig. Dit zijn werkboeken/kopieerbladen waarmee de leerling zelfstandig aan het werk kan. Met dit werk worden vaardigheden aangeleerd en wordt de lesstof verdiept en verbreed. Op de weektaak staat welke taken er in een week gemaakt moeten worden.

De doelen en werkwijze voor de leerlingen van de plusgroep worden in de groepsplannen opgenomen.

3.2.2 buiten de klas

De plusleerlingen uit groep 3 en 4 komen 1,5 uur per week bij elkaar. Voor de groepen 5 t/m 8 is dit 2 uur per week.

In de plusgroepbijeenkomst wordt het Levelwerk voorbesproken en kunnen er vragen worden gesteld. Kinderen hebben ook gelegenheid om samen te werken aan opdrachten.

Ook wordt er gewerkt aan de volgende vaardigheden: jezelf motiveren, doorzetten, je geheugen gebruiken, zelfstandig werken, samenwerken, omgaan met frustraties, omgaan met fouten maken en hulp vragen.

Naast Levelwerk maakt de leerkracht hiervoor gebruik van andere methodes/materialen, volgens deze planning:

groep 3/4		
periode 1	zomervakantie – herfstvakantie	denkspellen of Bee-bots
periode 2	herfstvakantie – kerstvakantie	Projectenballade
periode 3	kerstvakantie – voorjaarsvakantie	dammen
periode 4	voorjaarsvakantie – meivakantie	filosofie
periode 5	meivakantie – zomervakantie	Projectenballade

groep 5 t/m 8		
periode 1	zomervakantie – herfstvakantie	schaken
periode 2	herfstvakantie – kerstvakantie	werkstuk via Presenteren is Leren
periode 3	kerstvakantie – voorjaarsvakantie	techniekset Gigo
periode 4	voorjaarsvakantie – meivakantie	techniekset Gigo/ Vooruitwerklabboek
periode 5	meivakantie – zomervakantie	Opdrachtposters Eduforce/ Vooruitwerklabboek

Daarnaast kan de leerkracht gebruik maken van activiteiten als filosoferen, geheugentraining, het aanleren van een vreemde taal, gastlessen door ouders, etc.

De plusgroepbijeenkomst is een moment dat er in de klas van de leerling niet één van de volgende vakken wordt gegeven: wereldoriëntatie, gym of een expressievak.

Zie voor een overzicht van de materialen bijlage 2

3.2.3 evaluatie

Na elke periode wordt het werk met de leerling geëvalueerd. Daarvoor vullen zowel de leerling als de leerkracht van de plusgroep een evaluatieformulier in, dat door leerkracht en leerling samen wordt besproken. Naar aanleiding van die evaluatie worden er samen met de leerling doelen geformuleerd voor de komende periode.

De evaluatie en de nieuwe doelen worden opgenomen in het groepsplan, zodat ook de groepsleerkracht hiervan op de hoogte is.

Tweemaal per jaar krijgt de leerling zijn rapport. De beoordeling van zowel het werk als de vaardigheden staan vermeld op een apart inlegvel bij het rapport.

bijlage 3: evaluatieformulier midden- en bovenbouw

3.2.4 overdracht naar volgende groep

Wanneer een leerling naar de volgende groep gaat, heeft dit in principe geen gevolgen voor zijn plek in de plusklas. De overdracht naar de volgende klas vindt zowel mondeling als schriftelijk plaats, en daarbij wordt aandacht gegeven aan de plek in de plusklas en de doelen waaraan de leerling werkt.

3.2.5 overdracht naar het Voortgezet Onderwijs

Wanneer een leerling naar het voortgezet onderwijs gaat, wordt er in het onderwijskundig rapport vermeld dat de leerling in de plusklas heeft gewerkt, en wordt er een korte beschrijving gemaakt van wat de leerling heeft gedaan en hoe dat ging.

3.3 versnellen

Wanneer het aanbod van gecompacte basisstof in combinatie met verrijkingsstof niet voldoende is voor een begaafde leerling, bestaat er ook de mogelijkheid om de leerling een klas te laten overslaan of vervroegd naar de volgende groep te laten doorstromen.

Versnellen is een ingrijpende maatregel, en het succes ervan is van verschillende factoren afhankelijk. Zo moet een leerling niet alleen over meer dan gemiddelde capaciteiten beschikken, maar ook een goede werkhouding hebben, in zijn/haar sociaal-emotionele ontwikkeling passen in de nieuwe groep, een stimulerende thuissituatie hebben, en moeten er in de nieuwe groep niet zoveel zorgleerlingen zijn dat het voor de leerkracht niet meer werkbaar is.

Om al deze factoren afgewogen mee te nemen in de beslissing om een leerling te laten versnellen, gebruiken we de VersnellingsWenselijkheidslijst. Deze lijst wordt ingevuld door de leerkracht, IB'er of coördinator meer- en hoogbegaafdheid, in overleg met de ouders en de leerling zelf.

De VersnellingsWenselijkheidsLijst is te vinden op:

www.ru.nl/publish/pages/612480/versnellingswenselijkheidslijst.pdf

3.4 beleid/eigenaarschap

3.4.1 verantwoordelijkheid

Binnen de school is de Hoogbegaafdheidscommissie verantwoordelijk voor het beleid. Deze commissie bestaat uit de directeur, IB'er en de MHB-coördinator.

De commissie overlegt minimaal 4 keer per jaar. Binnen het team zijn de taken als volgt verdeeld:

	directeur	IB'er	MHB-coördinator	groeps-leerkracht
opzet beleid			x	
evalueren beleid	x	x	x	
invullen jaarlijkse signalering				x
oudergesprekken		x	x	x
doortoetsen		x	x	
beslissen over leerlingen plusklas	x	x	x	
verantwoordelijkheid curriculum/inhoud plusklas			x	
verantwoordelijkheid materialen plusklas			x	
verantwoordelijkheid financiën	x			
informerende leerkrachten			x	
informerende ouders			x	
deelnemen in netwerk coördinatoren binnen GPOWN			x	

3.4.2 financiën

In 2013 is de methode Levelwerk aangeschaft. Deze wordt in 2021 vervangen

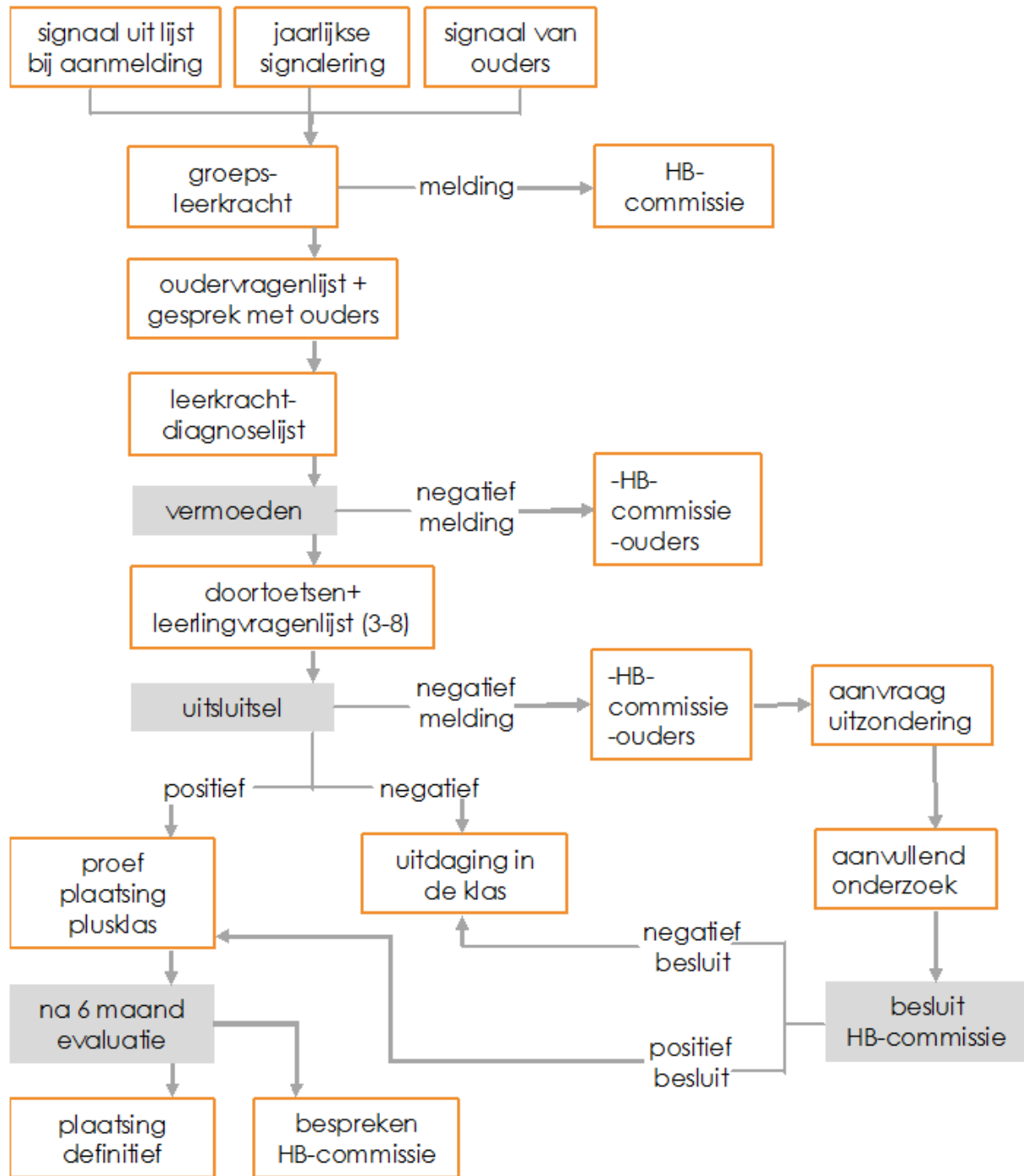
Per jaar is er 200 euro begroot voor het aanschaffen van nieuwe materialen. In de formatie is er per week 2 uur beschikbaar voor de coördinator meer- en hoogbegaafdheid.

Hoogbegaafdheidsonderwijs is een speerpunt van de gemeente Amsterdam, en er worden periodiek subsidies beschikbaar voor gesteld waar we gebruik van maken om ons aanbod te verbeteren en te verrijken

3.4.3 evaluatie van het beleid

Aan het einde van elk jaar wordt er gekeken of er aanpassingen moeten worden gedaan aan het beleid. Deze worden door de hoogbegaafdheidscommissie verwerkt in het beleidsplan.

Bijlage 1, zorgroute

Bijlage 2, materialen

Voor de plusdoelen worden de volgende materialen gebruikt:

groep	Vak	kerndoelen	verrijking
3	Rekenen	methode: pluspunt	-Rekentijger 3A + 3B -Plustaak rekenen 3/4 -rekenpuzzels online
	taal/lezen	methode: VeiligLerenLezen	-Plustaak taal 3/4 -Prik en Ko -Denken over taal -Taal (eigen)wijs -Villa Alfabet, serie Oranje 1 -Woordenschat Fase 3
	spel/techniek/ projectthema's		-Nikitin 1, 2 en 3 -Bee-bots -Lesbrief www.verkijkers.nl -dammen -Klein maar dapper (filosofie)
4	Rekenen	methode: pluspunt	-Rekentijger 4A + 4B -Rekenpuzzels 4 -Plustaak rekenen 4/5 -rekenpuzzels online
	taal/lezen	methode: Taal Actief	-Plustaak Taal 4/5 -Prik en Ko -Denken over taal -Taal (eigen)wijs -Villa Alfabet, serie Oranje 2
	spel/techniek/ projectthema's		-Nikitin 1, 2 en 4 -lesbrief www.verkijkers.nl -Opdrachtposter Eduforce -dammen -Klein maar dapper (filosofie)
5	Rekenen	methode: pluspunt	-Rekentijger 5A + 5B -Plustaak rekenen 5/6 -Rekenpuzzels 5 -rekenpuzzels online
	taal/lezen	methode: Taal Actief	-Plustaak taal 5/6 -Prik en Ko -Denken over taal -Taal (eigen)wijs -Leeskrakers deel 1 -Villa Alfabet, serie Groen 4
	spel/techniek/ projectthema's		-Nikitin 2 en 3 -opdrachten www.webkwestie.nl -schaken -techniekset Gigo -Opdrachtposter Eduforce -Vooruitwerklaboek -werkstukkaarten Presenteren is Leren
6	Rekenen	methode: pluspunt	-Rekentijger 6A + 6B -Plustaak rekenen 6/7

			-Equilogic -rekenpuzzels online
	taal/lezen	methode: Taal Actief	-Prik en Ko -Denken over taal -verrijkingwerk Denken en voelen -Leeskrakers deel 2 -Villa Alfabet, serie Rood 3
	spel/techniek/ projectthema's		-Nikitin 5 -Tridio Twist -opdrachten www.webkwestie.nl -schaken -techniekset Gigo -Opdrachtposter Eduforce -Vooruitwerklabboek -werkstukkaarten Presenteren is Leren
7	rekenen	methode: pluspunt	-Rekentijger 7A + 7B -32 Breinkrakers -Topklassers Wiskunde deel 1 -rekenpuzzels online Super Denkwerk deel 2 -Verrijkingwerk Zweden -Villa Alfabet, serie Rood 4
	taal/lezen	methode: Taal Actief	-Prik en Ko -Denken over taal -Topklassers Spaans -Verrijkingwerk Zweden -Villa Alfabet, serie Rood 4
	spel/techniek/ projectthema's		-Verrijkingwerk Beeldhouwkunst -Anti-Virus -opdracht www.webkwestie.nl -lesbrief www.verkijkers.nl -schaken -techniekset Gigo -Opdrachtposter Eduforce -Vooruitwerklabboek -werkstukkaarten Presenteren is Leren
8	rekenen	methode: pluspunt	-Rekentijger 8A + 8B -Logische Breinbrekers Large -Topklassers Wiskunde deel 2 -rekenpuzzels online
	taal/lezen	methode: Taal Actief	-Super Denkwerk deel 4 -Denkwijs, literatuur en creatief schrijven -Verrijkingwerk Verenigde Staten
	spel/techniek/ projectthema's		-Topklassers Cultuur deel 1 -Nikitin 5 -opdracht www.webkwestie.nl -schaken -Pro-bots -Opdrachtposter Eduforce -Vooruitwerklabboek -werkstukkaarten Presenteren is Leren

Verder kan de plusgroepleerkracht gebruik maken van andere materialen om de vaardigheidsdoelen te bereiken.

evaluatieblad leerling

middenbouw

naam:

groep:

blok 1 2 3 4 5

Wat vind ik van het resultaat? Wat vindt mijn juf of meester?

Je bent bijna klaar met dit blok van Levelwerk. Je hebt al veel werk verzet. Het is de bedoeling dat je zelf een oordeel geeft over het resultaat van jouw inspanningen. Kijk kritisch naar je werk en werkhouding. Bedenk wat je de volgende periode kunt verbeteren.

Ik ben het meest trots op _____

Het meest bijzondere dat ik geleerd heb is _____

Als ik mezelf een beoordeling moet geven:

<i>Leren leren</i>	-ik heb goed met mijn weektaak gewerkt	ja/nee/matig
	-ik heb zoveel mogelijk zelf opgelost	ja/nee/matig
	-ik heb om hulp gevraagd als ik ergens zelf niet uitkwam	ja/nee/matig
	-ik heb doorgezet als ik iets moeilijk of niet leuk vond	ja/nee/matig
	-ik heb veel verschillende opdrachten gemaakt	ja/nee/matig

toelichting in gesprek:

<i>Leren denken</i>	-ik maak ingewikkelde problemen gemakkelijker door ze op te delen in kleinere problemen	ja/nee/matig
	-ik kan zelf een oplossing bedenken voor een probleem	ja/nee/matig
	-ik kan uitleggen waarom ik het ergens wel/niet mee eens ben	ja/nee/matig

toelichting in gesprek:

<i>Leren (voor het) leven</i>	-ik ben trots op wat ik kan	ja/nee/matig
	-ik weet wat ik goed kan	ja/nee/matig
	-ik weet wat ik nog moeilijk vind	ja/nee/matig
	-ik vind het niet erg als ik een fout maak	ja/nee/matig
	-ik kan anderen helpen bij dingen die ze moeilijk vinden	ja/nee/matig
	-ik kan goed samenwerken met anderen	ja/nee/matig

toelichting in gesprek:

doelen voor de komende periode (samen met leerling invullen)

- _____
- _____

evaluatieblad leerling

bovenbouw

naam:

groep:

blok 1 2 3 4 5

Wat vind ik van het resultaat? Wat vindt mijn juf of meester?

Je bent bijna klaar met dit blok van Levelwerk. Je hebt al veel werk verzet. Het is de bedoeling dat je zelf een oordeel geeft over het resultaat van jouw inspanningen. Kijk kritisch naar je werk en werkhouding. Bedenk wat je de volgende periode kunt verbeteren.

Ik ben het meest trots op _____

Het meest bijzondere dat ik geleerd heb is _____

Als ik mezelf een beoordeling moet geven:

<i>Leren leren</i>	-ik heb aan mijn leerdoelen gewerkt	ja/nee/matig
	-ik heb volgens de planning in mijn map gewerkt	ja/nee/matig
	-ik heb zoveel mogelijk zelf opgelost	ja/nee/matig
	-ik heb om hulp gevraagd als ik ergens zelf niet uitkwam	ja/nee/matig
	-ik heb doorgezet als ik iets moeilijk of niet leuk vond	ja/nee/matig
	-ik gebruik verschillende strategieën om te leren	ja/nee/matig

toelichting in gesprek:

<i>Leren denken</i>	-ik kan verschillen en overeenkomsten tussen dingen herkennen	ja/nee/matig
	-ik maak ingewikkelde opdrachten gemakkelijker door ze in kleine stukjes op te lossen	ja/nee/matig
	-ik kan originele oplossingen voor een probleem bedenken	ja/nee/matig
	-ik kijk kritisch naar informatie of meningen	ja/nee/matig
	-ik kan een antwoord duidelijk formuleren en onderbouwen	ja/nee/matig

toelichting in gesprek:

<i>Leren (voor het) leven</i>	-ik ben trots op wat ik kan	ja/nee/matig
	-ik weet waar ik goed en minder goed in ben	ja/nee/matig
	-ik kan goed kritiek geven en ontvangen	ja/nee/matig
	-ik kan goed samenwerken met anderen	ja/nee/matig

toelichting in gesprek:

doelen voor de komende periode (samen met leerling invullen)

- _____
- _____